

Takarékszövetkezet Pusztaszeren

A Kistelek és Vidéke Takarékszövetkezet Pusztaszeren épített új üzletházat, amelyet tegnap, pénteken délután adtak át. Eddig bérelt épületben szolgáltatott a pénzügyi tevékenységét. A betétgyűjtésen és a kölcsönfolyósításon kívül 24-féle pénzügyi tevékenységgel szolgálják Pusztaszer és a közeli Munkácsletelek lakóit. A takarékszövetkezet éves forgalma 87 millió forint, s hogy a lehető legjobban és leggyorsabban dolgozhassanak, munkájukat CB-telefon segíti

Tisza-kutató ankét Szegeden

A Magyar Tudományos Akadémia szegedi bizottságának székházában tegnap, pénteken 16. alkalommal tartották meg hagyományos ankétjukat a Tisza-kutatók. Ezúttal három nagy témakörben húsz előadás hangzott el, a szakemberek beszámoltak a tisztaipari medencében, a Kiskörei tározó térségében, valamint a Tiszavölgy egyéb területein végzett vizsgálatokról, kutatásokról. Hat előadásban a Tisza joguszáv szakaszán folytatott kutatásokat ismertették a joguszáv kutatók.

A múlt évben rendezett ankétot azzal a javaslattal zárták, hogy a Tisza-kutatók az egyes vizsgálati területeken elért eredményeiket igyekezzen összekapcsolni, egymáshoz illeszteni feltárni a biotikus kölcsönkapcsolatokat. Kétségtelen — állapította meg elnöki megnyitójában Csizmazia György, a Tisza-kutató munkacsoport titkára tegnap —, hogy az eltelt egy évben már tapasztalható volt ez a törekvés, de a nagy összefüggések felvázolására még mindig nem nyílt megfelelő lehetőség. Az eredmények természetesen így is új, érdekes megállapításokkal gazdagították a Tisza-kutatók munkáját.

A tanácskozáson az előadásokat követően a soron következő tervidőszak komplex kutatási programját beszélték meg.

Köszöntő — nemcsak önmagunknak

December 7-e, a magyar sajtó napja, valamennyiünknek családi ünnepünk, akik a tömegtájékoztató munkájában bármilyen poszton és bármilyen szinten részt veszünk. Az első legális kommunista lap, a Vörös Újság megjelenésének évfordulóját választottuk ünnepünkül, azt is kifejezve ezzel, hogy a szocialista Magyarország tömegtájékoztatója a Vörös Újság — és általában a haladó magyar sajtó — örökösének vallja magát.

Ez az örökség elkötelezettség egész sorát rója ránk. Mindenekelőtt hazánk és népünk boldogulásának, pártunk politikájának szolgálatát, az általános emberi és a sajátosan magyar értékek őrzését, illetve gyarapítását, s nem utolsósorban a szakmánk iránti alázatot és felelősséget.

Az utóbbi negyedszázadban — pártunk irányzatára alapján — kikristályosodtak azok a tájékoztatáspolitikai elvek, amelyek meg kell hogy határozzák tevékenységünket. Közülük legalapvetőbb annak a politikának az elfogadtatása, népszerűsítése és támogatása, amelyet a szocializmus magyarországi megvalósítása motivál a legérzékenyebben. Ezzel szorosan összefügg — és nem kevésbé jelentékeny —, hogy a társadalom politikai és erkölcsi értékrendszere összekapcsolódási folyamatot segítendő, értékörző, értékteljesítő feladataink is vannak. Azt pedig a legtermészetesebb követelménynek fogjuk fel, hogy mind párt- és állami-kormányzati vezetésünk, mind pedig a hazai közvélemény elvárja a hiteles, gyors és pontos tájékoztatást, honfitársaink határozott elígazítását a hazai és nemzetközi események nem ritkán igen bonyolult szövevényében.

Jólesik leírni ebből az ünnepi alkalomból is: a magyar tömegkommunikáció egésze általában megfelel és megfelel az elvárásoknak. Ennek bizonyítékát látjuk abban, hogy a sajtó, a rádió és a televízió változatlanul élvezi hazánk polgárainak bizalmát. A különböző jelentős párt- és kormányzati fórumokon gyakorta ejtenek elismerő szavakat a sajtómunkáról, s a kapott új feladatokban is az elismerés fejeződik ki. Az írott és elektronikus sajtó kelendőségéből, abból, hogy a felnőtt lakosság 90 százaléka onnan meríti információinak java részét, az újságolvasók, a rádióhallgatók és a televízió nézők megbeszélését olvashatjuk ki.

A magyar tömegkommunikációra vonatkozó adatok, persze, saját felelősségünkre is intenek. Az, hogy a hazánkban nyilvántartott több mint hárommillió családnak van rádiója, és csaknem mindegyikének televíziója, és a több mint ezerhatszázféle sajtótermék összpéldányszáma megjelenésenként meghaladja a 10 milliót, figyelmeztet: korra, nemre és foglalkozásra való tekintet nélkül, a magyar társadalom egésze figyel szavunkra, sőt határainkon túl is visszhangja van közléseinknek.

A magas elvi és szakmai szintet is megkövetelő, hiteles, pontos, gyors és egyben nyílt tájékoztatásunk a kezdeményezés le-

hetőséget is biztosítja számunkra, olykor politikai céljainkat segítő, nyilvános viták formájában, amelyek — alkotmányos kereteinkben belül — nézeteket is ütköztetni engednek lényeges társadalmi és politikai kérdésekben. Ezek a viták — és általában sajtónk tevékenysége — nemcsak a valóság pontosabb, hitelesebb tükrözését segítik elő, hanem hozzájárulnak politikai döntéseink előkészítéséhez, illetve azok társadalmi visszhangjának visszacsatolásához is.

E családi ünnepen az illendőség is megkívánja, hogy bár az elismerés és a köszönet a tömegkommunikációban dolgozó sok ezer ember mindegyikének szól — szerkesztőiségi és kiadói segédzemélyzetnek, technikusoknak, nyomdászoknak, terjesztőknek, műszaki szakembereknek, vagyis mindenkinek —, külön is megemlékezzünk a derékhadról, újságíró-társainkról, akik tollal, mikrofonnal vagy kamerával végzik egyáltalán nem könnyű, felelős munkájukat.

A Kossuth Lajosok és az Ady Endrék, a Móricz Zsigmondok és a Kosztolányi Dezsők, a Rózsa Ferencék és a Mihályfi Ernők mai követői ők. Nagy elődök nemes és nehéz örökségének továbbvivői. A nemzet és a haladás, a harcosság és az igazmondás, az eszmei elkötelezettség és nyelvünk tisztaságának védelme, egyaránt ehhez az örökséghez tartozik. Nem könnyű hát méltó utódnak lenni! És a feladatok sem apadnak — inkább gyarapodnak —, amint telnek az évek. Talán minden korábbinál bonyolultabb körülmények között nekik; újságíróknak — dolgozzon bár az írott sajtóban, az MTI-ben, a rádióban vagy a televízióban — kell hiteles, igaz képet rajzolniuk a világ és dolgaink állásáról, s ugyanakkor mozgósítaniuk is a társadalmat nagy feladataink végrehajtására.

Kosztolányi írta egyszer: „Meggyónni — önmagunknak is — nehéz, hogy a nyomdafesték részlegesége okoz, nekem, aki régóta írok. De a vallomás megtisztít. Becsületesnek érzem magam, hogy ily szóki-mondó vagyok, és nem játszom az olcsó játékokat, mint akik penészes diplomáciával azt állítják, hogy az írásnál fontosabb egy szivar, és rögvest epésárba esnek, és hasgörcsöt kapnak, mihelyt valaki véletlenül továbblapozza írásaikat... Mert kényelmes felelőtlenül élni... nem állani teljes lélekkel a felelősséget azért, amit művelünk.”

H a kívánható önmagunknak és minden tisztelt olvasónak valamint ezen a családi ünnepen, úgy hadd kívánjam azt, hogy a felelőtlen lét kényelme kerüljön tőlünk minél távolabb, és azért, amit olvasóink érdekében művelünk, álljunk teljes lélekkel a felelősséget.

Bányász Rezso
államtitkár,
a Minisztertanács
Tájékoztatási Hivatalának
elnöke

A lemaradók esélyei

Egyes termékek kereslete csökkent, miközben a kisvállalkozások egyre nagyobb konkurenciát jelentettek. A versenyemlenség csak óhaj, az adózásban indokolatlan különbségek adódnak. Az átlagosan gazdálkodók még valahogy megbirkóznak nehézségeikkel, de a kedvezőtlen adottságú gazdaságok támogatás nélkül egyáltalán nem boldogulhatnak.

A támogatás szónak rossz mellékzöngéi is kialakultak. Sokan úgy gondolják, hogy csak azt kell támogatni, aki rosszul dolgozik. A mezőgazdaságban ez nem így van. Az adottságok, a földminőség nagyon eltérőek. Akkor jó a szabályozás, ha igazságos startot biztosít. Jelenleg az árak az átlagos 21-22 aranykorona értékű földeken gazdálkodók adottságaihoz idomulnak. Az ennél rosszabb körülmények között termelők nagyobb termelési költségeit indokolt ellensúlyozni. A gazdaságosságra hivatkozva azonban ezeket a területeket sem hagyhatjuk megműveletlenül. A termésre a zavartalan belföldi élelmiszerellátás a megfelelő választék és az exportértékesítés miatt szükség van. Ugyanakkor az úgynevezett agráröllő hatását is így lehet mérsékelni, hisz az életszínvonal-politikai okok miatt a mezőgazdasági árak emelkedése korlátozottabb, mint az ipariaké. Epp ezek az ágazaton kívüli áremelések emelik folyamatosan a termelési költségeket.

A veszteséges gazdaságok nem mindig a kedvezőtlen termőhelyi adottságúak. Itt már több írható a gazdálkodási színvonal számlájára. Elég egy rossz termékszerkezet-váltás, egy gyengébb képességű vezetői gárda s egy korábban jól működő gazdaság egyik évről a másikra leromlik. A veszteségeket a zárszámadások után mindenképpen rendezni kell. S nem mindegy, hogy a beavatkozás tüneti kezelés, vagy a problémák valódi gyökereit is feltárja. A tüneti kezelés, a „lyukak be-

Az utóbbi évek kedvezőtlen időjárása alaposan kikezdte a gyengébb térszek gazdálkodását. Több, eddig alig nyereséges gazdaság vált veszteségesé. Időközben a közgazdasági körülmények is szigorúbbak, s egyre nehezebbé vált a fölzárkózás is. Többben, akik az ipari és szolgáltatási ágazatból várták eredményt, keservesen csalódtak.

tömése” sokszor még nagyobb veszteségbe kergeti a szövetkezetet. A népgazdaságnak az ilyen, évekig bukdácsoló állandó kisegítése a legdrágább. Az egyedi felülvizsgálatok zömében eredményesek, s ennek Csongrád megyei tapasztalatai figyelmet érdemelnek.

Eddig tíz szövetkezetünkben éltek ezzel a lehetőséggel, s megállapítható, hogy a költségvetés teherbíró képességének csökkenése miatt egyre inkább a szövetkezetek saját intézkedései a jellemzőek. A támogatás egy része az elmaradt fejlesztéseket, másik része a veszteségek mértékét ellensúlyozta. Ezek a gazdaságok a megyei átlagnál valamelyest rosszabb minőségű földeken gazdálkodnak, de természetesen akadnak kivételek is. A beruházási kedvezmények ellenére sem sikerült az állóeszközállományt az átlagnál gyorsabban fejleszteni, vagyis az üzemek közötti differenciákat tovább fokozódott. Ezeket a hatásokat részben ellensúlyozta, hogy eszközeiket jobban kihasználták.

Négy szövetkezetben, a Hódmezővásárhelyi Lenin Térszében, a Ruzsai Napsugár jogutódjában, a Népszabadság Térszében, a Deszki Maros Térszében és a Tápéi Tiszatáj jogutódjában a Hódmezővásárhelyi Rákóczi Termelészövetkezetben dinamisnak fejlődést hozott a beavatkozás. Tavalyi eredményszínvonaluk meghaladta a megyei átlagot. Termelészervezetüket jobban az

adottságaikhoz alakították, alap és kiegészítő tevékenységük súlya közel azonos. A kisebb jövedelmet adó állattenyésztés aránya kisebb az átlagnál, a háztáji integráció viszont magasabb színvonalú.

Az Ásotthalmi Felszabadulás, a Marosleléi Rákóczi és a Hódmezővásárhelyi Dózsa Termelészervezetekben lassú, de biztató fejlődés következett be. A visszatérő elemi csapások azonban termelészervezetük miatt érzékenyen érintik eredményeiket. Kibontakozásuk további ütemét korlátozza a kevés, ráadásul alacsony műszaki színvonalú állóeszköz.

A Baksi Magyar-Bolgár Barátság, a Makói Úttörő és a Kiszombori Új Élet Térszében a rendezést követő átmeneti élénkülés után, visszaesés következett, sőt az előrejelzések szerint 1985-öt is veszteséggel zárják. Középes minőségű földterületen gazdálkodnak, területükön meliorációt végeztek, illetve fejeznek be. A fejlesztések a saját erőhiánya miatt növelték az adósságokat. A termelési érték jelentősen növekedett, a magas költségek miatt azonban az eredmény elmaradt. Ezeknek a szövetkezeteknek a sorsa nem rendeződött, így várhatóan — újabb beavatkozások szükségessége.

Összességében, levonva a negatív tapasztalatokat, az egyedi rendezés rendszere alkalmas a stabilitás megteremtésére. A szerkezetmódosítás, a vezetés színvonalának megerősítése legfőbb ször eredményt hoz. A hetedik ötéves terv idején azonban célszerű a feltételrendszer finomítani a gyakorlati igazítani. A segítségül adott összegek magas kamatai olykor kikerülhetetlen csapdát jelentenek a magukat összeszedni igyekezőknek. Esélyek vannak, a küzdelmet viszont maguknak a szövetkezeteknek kell megvívni. De nem mindegy, hogy füttykoncert vagy biztatás mellett!

T. Sz. I.

Sajtónapi ünnepségek

Budapesten...

A Vörös Újság megjelenésének 67. évfordulójára emlékezve ünnepi ülést tartott pénteken a Magyar Újságírók Országos Szövetségének választmányja a MUOSZ székházában Pálffy József elnök köszöntötte az ülést résztvevőit, majd Fodor László, a szövetség alelnöke, a Népszava főszerkesztője mondott ünnepi beszédet. Ezután átnyújtották a MUOSZ 1985. évi Aranytollát tizennégy újságírónak: Gajdár Pálnak, Gedeon Pálnak, Hantos Évának, Kelen Bélának, Kovács Imrének, Köves Rózsának, Lévai Bélának, Molnár Aurélnak, Rajna Bélának, Ráthonyi Jánosnak, Reményi-Gyenes Istvánnak, Teszko Sándornak, Tolnai Erzsébetnek és Vig Istvánnak.

Ezután az újságíró-szövetség székházában Rózsa Ferenc-termében megkoszorúzták az első magyar legális kommunista lap, a Vörös Újság márvány emléktábláját. A forradalmár elődök emléke előtt tisztelegve az MSZMP KB agitációs és propagandaosztálya nevében koszorút helyezett el Lakatos Ernő osztályvezető és

Karvalics László osztályvezető-helyettes, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala képviselőjében Bányász Rezso államtitkár, a TH elnöke és Gelléri Miklós főosztályvezető; a Népszabadság szerkesztője nevében Borbély Gábor főszerkesztő és Rényi Péter főszerkesztő-helyettes; a Nyomda-, a Pa-

pípar és a Sajtó Dolgozóinak Szakszervezete, valamint a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége részéről Hárta Tibor és Simon László, a két szervezet titkára. A MUOSZ koszorúját Pálffy József és Megyeri Károly főtitkár helyezte el, s koszorúzták az újságíróiskola hallgatói is.

...és Szegeden

A Csongrád megyei sajtó-állommal nyújtották át a Liebmanna-alapítvány 1985. évi pályázatára érkezett fowok készítőinek a díjakat. Első díjat nyert Sipos István, a megosztott második díjat Pataki Zoltán és Nagy László kapta. A Csongrád Megyei Tanács művelődési osztályának különdíját Simon László, a városi tanács művelődési osztályának különdíját Nagy László, a megyei testnevelési és sporthivatal különdíját Gyenes Kálmán kapta. A pályázati anyagból kiállítás nyílt a Sajtóházi Művészközlőjében, mely január végéig tekinthető meg. Az ünnepi eseményen részt vettek a megyei és a városi pártbizottság vezető munkatársai, a nyomda és a posta tisztviselői.